

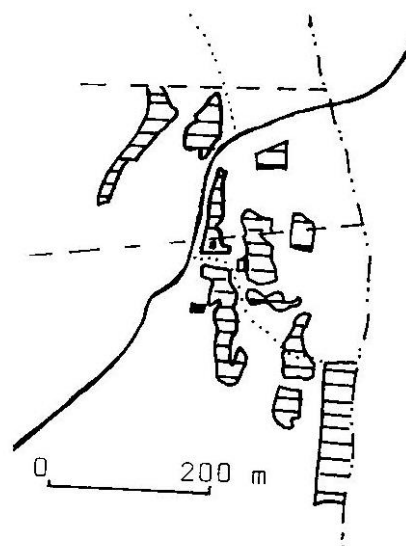
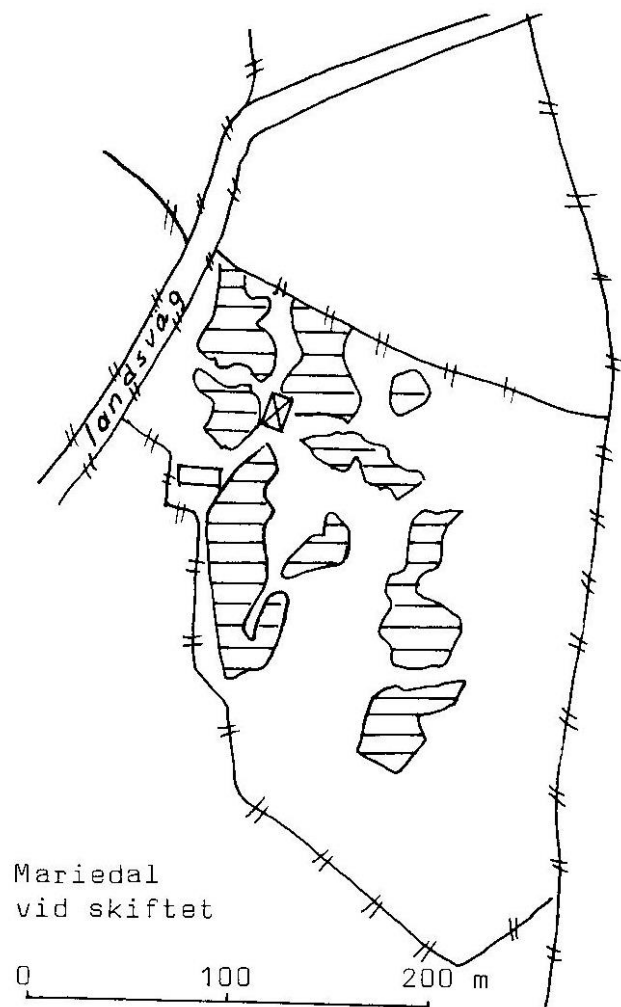
MARIEDAL Backstuga under Boestad, FoF

124

MARIEDAL

Torp

Boestad

Upptaget som backstuga 1822 av Maria Alexandersdotter och namngivet efter henne. 1865 uppskattat till 1/32 förmedlat mantal. Stengrunden visar, att stugan var 5.8 m och ladugården 12.6 m. På tomten finns fortfarande kvar äppelträd, gröna och röda krusbär och en del trädgårdsblommor. Åkern var mycket stenig, och mot landsvägen har stora stenmurar lagts upp vid odlingen. Åkrarna är mycket svårbrukade med hänsyn till sin form. Huset revs omkring 1910, men ladugården stod kvar som lada in på 1950-talet.

Vid skiftet var åkern 4 tld 8 kpld och ängen 4 tld 10 kpld.

Änkan Maria Alexandersdotter, född 2/9 1770 på Fredriksberg och död 1/7 1847 på Mariedal

1822 från Boestad, där hon brukat tillsammans med sin make Johannes Jonasson. 1836 var hon sjuklig och utfattig. 1837 och 1838 fick hon säd av godset.

Lisa Johannesdotter, född 11/10 1798 i Boestad och död
13/4 1877 på fattigstugan

Lisa kom med modern Maja till Mariedal 1822 och intogs ef-
ter moderns död 1847 på fattigstugan. Död ogift.

Johan Jakob Jakobsson, född 27/7 1825 på Bastö. Gift 10/10
1847 med

Inga Lisa Fredriksdotter, född 31/5 1823 på Långö soldattorp
Frans August, född 26/10 1847 på Mariedal
Ida Lovisa 4/11 1850 "

1847 från Flahult. 1851 till Västra Hult.

Sven Jonasson, född 26/4 1811 i Ringås och död i juli 1884
Gift 31/12 1836 med

Anna Katarina Nikolaidotter, född 19/2 1813 i Fageräng i
Hjälmseryds sn och död 31/7 1878 på Mariedal

Maja Lisa	född 20/8	1837	i	Klinthult	
Inga Stina	13/6	1839	i	Bocklarebo	
Johanna	28/5	1841	"		
Anna	28/2	1843	"		
Klas Johan	24/12	1844	"		
Lena Kajsa	29/4	1847	"		
Klas Magnus	27/5	1849	"		
Frans Otto	19/5	1851	på	Maridal	
Maria	29/6	1854	"		Död 3/7 1854
Maria	21/5	1855	"		Död 29/5 1855
Maria	2/9	1857	"		

1850 från Bocklarebo. Sven försvann den 3 juli och åter-
fanns den 24 juli hängande i ett träd i Store Skog i Vrig-
stads sn.

Anders Magnus Johannesson, född 13/9 1806 på Klastorp och
död 2/7 1884 på Mariedal. Gift 30/12 1827 med

Ingrid Maria Magnusdotter, född 7/1 1807 i Gåeryd och död
16/5 1865 på fattigstugan

1858 från Fredriksberg. Anders var klen till sinnes. Båda
benen var avrusna och amputerade. Han bodde på slutet del-
vis på fattigstugan.

Ingrid var tidtals besynnerlig och plägade då vandra bort
och dölja sig ute ofta flera dagar utan föda. Vid ett så-
dant tillfälle avfrös hon båda benen genom 10 dagars bor-
tovaro i en lada vintertid för 11 år sedan. Kröp därefter
på knäna sin återstående tid. Bodde sista åren på fattig-
stugan under det mannen uppehöll sig på andra orter genom
arbete. Hon var mycket besvärlig genom sin besynnerlighet
och oro natt och dag för övriga fattighjon. Hade haft en
stark kroppshälsa. Sjuk några dagar av bölder och utslag.

Karl Johan Erlandsson, född 9/12 1835 på Klinthults ryttar-
torp Gisabo. Gift 27/11 1869 med
Anna Lena Petersdotter, född 2/2 1840 i Bocklarebo
Amanda Lovisa född 25/8 1870 på Tappan under Gåeryd
Henning Fritiof 17/2 1872 "
Frans August 28/4 1874 "
Kristina Albertina 27/12 1876 "
Johanna Maria 8/3 1879 "

1878 från Tappan. 1884 till Tofteryds sn.
Sonen Henning avled 22/2 1872.

Änkan Maja Danielsdotter, född 15/10 1825 i Rumleborg och
död 29/1 1910 på fattigstugan

Änka efter Peter Magnus Jönsson, som var sågare i Långö.
Han avled 1878 och Maja bodde kvar en tid i Långö, inhy-
ses hos sågaren Frans Johannesson. Majas broder Sven Da-
nielsson ägde en gård i Boestad, och därför fick Maja
flytta in i den tomma backstugan Mariedal. Auktionen ef-
ter Maja 1910 inbragte 11:30.

Sedan Maja lämnat Mariedal revs stugan.

Information av Doris Fransson, Björkelund. Torpet besöktes sommaren 2022 och redovisades digitalt under hösten 2022.

Mariedal backstuga under Boestad

Mariedal backstuga under Boestad upptogs av Maria Alexandersdotter 1822. Därför kom stugan att heta Mariedal. Huset revs ca 1910. Ladugården blev lada och stod kvar till 1950-talet. En stenmur finns kvar vid skogsvägen som går förbi torpägorna. Inga övriga tecken på torpgrunder finns kvar.

För att komma till Mariedal kan man köra in från 127:an vid vägskylten Kringelbråten och svänger efter 300 meter in på skogsvägen mot Boestad. Efter ca 500 meter syns stemmuren på vänster sida.

Första brukare: Maria Alexandersdotter född 1770-09-02 Fredriksberg, Nydala socken

Barn: Lisa född 1798-10-11 Boestad

1822 kom änkan Maria Alexandersdotter till Mariedal från Stora Boestad som hon brukat tillsammans med sin make Johannes Jonasson. Johannes Jonasson avled 1821 och Maria tvingades flytta från gården och låta bygga en backstuga, där hon tillsammans med sin dotter fick bo. Så länge Maria var frisk gick det bra för

henne i stugan men 1836 var hon sjuklig och utfattig. Både Maria och dottern skrevs som mentalsjuka i kyrkboken. De behövde fattighjälp. Maria avled 1847-07-01 på Mariedal och dottern Lisa flyttades till fattigstugan där hon avled ogift 1877-04-13.

Nästa brukare: Johan Jakob Jakobsson född 1825-07-27 Bastö, Nydala socken

Hustru Inga Lisa Fredriksdotter född 1823-05-31 Långö soldattorp, Nydala socken

Barn: Franz August född 1847-10-26 Mariedal

Ida Lowisa född 1850-11-04 Mariedal

Jakob gifte sig med Inga Lisa 1847-10-10 och flyttade från Flahult till Mariedal i samband med giftermålet. Två barn föddes i backstugan innan familjen flyttade vidare 1851 till Västra Hult under Nydala säteri.

Nästa brukare: Sven Jonasson född 1811-04-26 Ringås, Nydala socken

Hustru Anna Katarina Nikolaidotter född 1813-02-19 Fageräng, Hjälmseryds socken

Barn: Maja Lisa född 1837-08-23 Klinthult, Nydala socken

Inga Stina född 1839-06-13 Bocklarebo, Nydala socken

Johanna född 1841-05-28 Bocklarebo, Nydala socken

Anna född 1843-02-28 Bocklarebo, Nydala socken

Klas Johan född 1844-12-24 Bocklarebo, Nydala socken

Lena Kajsa född 1847-04-29 Bocklarebo, Nydala socken

Karl Magnus född 1849-05-27 Bocklarebo, Nydala socken

Frans Otto född 1851-05-19 Mariedal

Maria född 1854-06-29 Mariedal, död 1854-07-03

Maria född 1855-05-21 Mariedal, död 1855-05-29

Maria född 1857-09-02 Mariedal

Sven och Anna Katarina hade gift sig 1836-12-31 och bodde först i Klinthult. Deras första barn föddes i Klinthult. De flyttade till Bocklarebo och brukade 1/8-dels mantal av fräsegården. Sex barn föddes där. 1850 flyttade familjen från Bocklarebo och skrevs på socknen (utan hemvist). 1851 flyttade familjen till backstugan Mariedal där ytterligare fyra barn föddes. Två av dem avled strax efter födseln. När barnen blev vuxna flyttade alla till andra orter, de flesta till Jönköping. Hustrun Anna Katarina avled efter tre veckors sängliggande 1878-07-31 av ljumskbråck. Sven Jonasson blev inhyst på torpet eftersom ny brukare och boende kom dit (se nedan). De nya boendena försvann dock alla 1884. När Sven Jonasson bott på Mariedal ensam i tre år försvann Sven från torpet den 3 juli 1876 och hittades den 24 juli hängande i ett träd på

Store skog i Vrigstad socken. Han hade tagit livet av sig genom hängning, Han begravdes i stillhet den 7 augusti 1887. Han blev 76 år gammal.

Dottern Maja Lisa hade olika pigplatser innan hon gifte sig och bosatte sig i Bäckaryd, Torarp, Svenarums socken. Hon fick fem barn. Hon bodde kvar i Torarp hela sitt liv. Hon blev änka 1886 vilket hon förblev i 51 år. Hon avled 1937-04-17 och blev 99 år gammal.

Dottern Inga Stina blev piga i Jönköping. Hon födde en son 1877, ogift. Hon avled 1917-12-16 i Johansdal, Jönköping. Hon blev 78 år gammal. Ogift.

Dottern Johanna var piga i Gällaryd, Växjö och Jönköping. Hon avled 1911-10-31 i Jönköping. Hon blev 72 år gammal. Ogift.

Dottern Anna tog tjänst i Malmbäck som piga men blev sedan sömmerska. Hon köpte en liten stuga som kallades Driften under Malmbäcks Klockaregård. Hon bodde där livet ut, avled 1933-02-03 strax innan hon skulle fylla 90 år. Ogift.

Sonen Klas Johan bosatte sig i Malmbäck. Gifte sig med Johanna Charlotta Johansdotter som hade en son sedan tidigare. Klas Johan blev hemmansägare och ägde 1/32-dels gård som hette Klappa, i Lidan, Malmbäcks socken. Klas Johan står också som snickare i kyrkoboken. Paret hade inga gemensamma barn. Klas Johan blev änkling 1923-05-14. Han avled 10 år senare. 1933-10-06, och bodde då i sin syster Annas hus, Driften, Malmbäcks Klockaregård. Klas Johan avled bara 8 månader efter Anna. Han blev 79 år gammal.

Dottern Lena Kajsa gifte sig med Sven Gustaf Jansson och bodde i Jönköping. Hon hade två barn före äktenskapet. Hon fick fyra barn i äktenskapet. Blev änka 1882 och fick ytterligare ett barn som föddes 1888. Lena Kajsa avled 1918-03-21 i Sofia församling, Jönköping.

Sonen Carl Magnus var dräng i Malmbäck och Jönköping. Utvandrade till Nordamerika 1879-07-10.

Sonen Frans Otto gifte sig med Anna Sofia Westberg 1882. De bodde i Jönköping. Frans Otto arbetade som tändsticksarbetare. De hade en dotter som också blev tändsticksarbetare. Frans Otto avled 1925-03-25. Dottern avled 1959 ogift.

Yngsta dottern Maria flyttade till olika pigplatser runt Jönköping. 1882 flyttade hon in till Jönköping och blev piga. Hon finns i kyrkoboken i Kristina församling, Jönköping fram till 1896. Finns inte senare i husförhörböckerna.

Inhyses: Johan Gustaf Jönsson född 1830-11-04 Månshult

Hustru Christina Andersdotter född 1831-02-16 Hjälmseryd

Barn: Anna Mathilda född 1860-07-15 Valkö

Carl Johan född 1862-11-10 Mariedal

Claes August född 1865-04-01 Mariedal

Johan Gustaf Jönsson och Kristina Andersdotter gifte sig 1860-03-17 och flyttade in i backstugan i Valkö. Där föddes äldsta dottern, Anna Mathilda. De flyttade till Vrigstad men kom tillbaka till Nydala. Blev

inhyses på Mariedal. Där föddes sönerna Carl Johan och Claes August. Familjen flyttade till torpet Tegelviken, Nydala säteri, 1865.

Dottern Anna Mathilda gifte sig med Per Alfrid August Johansson Mars och bodde i Vrigstad. Paret hade minst 10 barn.

Sonen Carl Johan gifte sig och arrenderade Vrigstad Prästgård. Paret fick 12 barn.

Sonen Claes August gifte sig med barnmorskan Andriette Åstrand, som arbetade i Nydala socken. Paret fick två barn födda i Nydala. De flyttade sedan till Gällared i Halland och fick ytterligare två barn (ett dödfött). Efter hustruns bortgång gifte Claes om sig 1920 med barnmorskan Eva Maria Johansdotter Felander från Skavrås i Gällaryds socken. Paret bodde en period i Anderstorp. Flyttade tillbaka till Gällared där Claes avled 1942.

Boende: Anders Magnus Johannesson född 1806-09-13 Klastorp

Hustru Ingrid Maria Magnusdotter född 1807-01-07 Gåeryd

Barn: Anders Magnus Andersson född 1847-05-19 Fredriksberg, Nydala

Anders Johannesson flyttade in på Mariedal 1860 tillsammans med sin hustru och yngste son. Familjen kom från torpet Fredriksberg under Boestad. Paret hade haft 8 barn varav sju överlevde föräldrarna. Båda makarna ansågs besynnerliga. Anders var amputerad i båda benen och hustrun Inga Maja Magnidotter avvek ibland från hemmet. Hon hade en gång mitt i vintern varit borta 10 dagar och bott i en lada utan mat. Hon hade förfrusit benen och förflyttade sig resten av livet på knäna. Ingrid avled på fattigstugan 1865 och hade då bott på fattigstugan de senaste åren. Anders Johannesson avled på Mariedal 1884-07-02.

Sonen Anders Magnus Johannesson gifte sig och bosatte sig i Sävsjö. Han fick fyra barn. 1882 emigrerade Anders Magnus med sin familj till Nordamerika.

Nästa brukare: Karl Johan Erlandsson född 1835-12-09 Klinthult Ryttartorp. Nydala socken

Hustru Anna Lena Petersdotter född 1840-02-02 Bocklarebo, Nydala socken

Barn: Amanda Lovisa född 1870-08-25 Täppan under Gåeryd, Nydala socken

Frans August född 1874-04-28 Täppan under Gåeryd, Nydala socken

Christina Albertina född 1876-12-27 Täppan under Gåeryd, Nydala socken

Johanna Maria född 1879-03-08 Täppan under Gåeryd, Nydala socken

Familjen flyttade från torpet Täppan under Gåeryd till Mariedal 1878. Barnen var födda på Täppan. De hade haft ytterligare en son men han var död bara några dagar gammal. Familjen flyttade vidare till Tofteryds socken 1884.

1887 blev Mariedal tomt några år efter Sven Jonassons tragiska död. Torpet brukades då till gården i Boestad.

1891 flyttade följande person in:

Boende: Maja Danielsdotter född 1825-10-15 Rumleborg, Nydala socken.

Maja Danielsson hade varit gift med Peter Magnus Jönsson, Bastö, i hans andra gifte. Peter Magnus hade 5 barn i tidigare äktenskap. Makarna fick ett gemensamt barn, Frans Gustaf, född 1862-10-13 på Bastö. Maja och Peter Magnus flyttade till Långö där Peter Magnus blev sågare. Maja blev änka 1878-11-18 men bodde kvar i ett av husen vid sågen i Långö tillsammans med sonen och en sjuklig styvdotter. Sonen flyttade hemifrån 1879. Han blev dräng på olika ställen i Jönköpingstrakten. Han blev senare torpare, gifte sig och fick 4 söner.

När Maja Danielssons styvdotter avled 1891 flyttade Maja till Mariedal, enligt kyrkoboken. Maja hade två bröder som bodde i Boestad och blev därför troligen erbjuden att bo på Mariedal. Mellan 1892 – 1894 var hon skriven på fattighuset i Nydala, enligt kyrkboken, men sedan återigen skriven på Mariedal. Där blev hon kvar tills hon avled 1910-01-29.

Efter Maja Danielsdotters bortgång revs huset.

Stenmuren vid Mariedal. Foto: Doris Fransson

/Sammanställt ur kyrkoböcker, Henry Renshults böcker Folk & Fornt samt Arkiv Digital.

av Doris Fransson/